

Podsumowanie działań na rzecz seniorów w 2018 r.

Aktywizacja i troska, czyli polityka senioralna w 2018 r.

80 mln zł na tworzenie i prowadzenie Dziennych Domów i klubów „Senior+”, ponad 380 gmin biorących udział w programie „Opieka 75+”, kontynuacja cieszącego się dużą popularnością Rządowego Programu na rzecz Aktywizacji Społecznej Osób Starszych (ASOS), a także więcej pieniędzy dla osób otrzymując świadczenia na najniższym poziomie – to krótkie podsumowanie polityki senioralnej prowadzonej przez MRPiPS w mijającym roku.

Rodzina to nie tylko mama, tata i dzieci – to także dziadkowie. Seniorzy są niezwykle ważną częścią społeczeństwa. To właśnie osoby starsze mają doświadczenie i mądrość życiową, którą mogą się dzielić i do której warto sięgać. Niestety, seniorzy na co dzień zmagają się z wieloma trudnościami. Wielu z nich brakuje zajęcia, możliwości rozwoju, czasem odpowiedniej opieki. Właśnie dlatego powstał dokument „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”, który wyznacza najważniejsze kierunki polityki senioralnej w nadchodzących latach oraz porządkuje działania instytucji publicznych w Polsce.

Aktywny senior

Osoby starsze chcą być aktywne, czuć się potrzebne, być na bieżąco ze sprawami swoich dzieci i wnuków. Wielu seniorów podejmuje różne formy aktywności, np. regularne ćwiczenia fizyczne, mają zajmujące hobby, udzielają się towarzysko. Znacznej części, szczególnie w mniejszych miejscowościach, doskwiera jednak samotność i brak zajęcia. Brakuje możliwości i miejsc do spędzania wolnego czasu, spotkań.

Właśnie dlatego powstał Program Wieloletni „Senior +” na lata 2015-2020. Chodzi w nim przede wszystkim o wspieranie tworzenia i prowadzenia dziennych domów i klubów „Senior +”. W takich miejscach osoby starsze mogą wziąć udział w warsztatach kulinarnych, zajęciach sportowych, nauczyć się korzystania z komputera i internetu. Uzyskują także dostęp do opieki terapeutycznej i rehabilitacji, ciepły posiłek w miłym towarzystwie – to tylko niektóre z elementów składających się na to, że domy i kluby „Senior +” są miejscami tak potrzebnymi.

W 2015 r. w całej Polsce działało niespełna 100 takich placówek, które oferowały miejsca dla 2,8 tys. seniorów. Wtedy na realizację programu, czyli uruchomienie domów i klubów „Senior +”, przeznaczono 30 mln zł. Do końca 2018 r. liczba placówek ma wzrosnąć do ponad 550, a liczba miejsc – do przeszło 14 tys. W tym roku na uruchomienie i działalność takich miejsc przeznaczono rekordowe 80 mln zł. Taka sama kwota zostanie przeznaczona na program w 2019 r.

Nie możemy zapomnieć o kontynuacji cieszącego się dużym zainteresowaniem Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS). W latach 2016-2018 z oferty zajęć m.in. kulturalnych czy edukacyjnych skorzystało blisko 450 tys. osób. W 2019 r. na program przewidziane zostanie 40 mln zł.

Pamiętamy o tych, którzy potrzebują opieki

Do 2050 r., jak wskazują prognozy, populacja osób w wieku 60+ wzrośnie w Polsce do 13,7 mln, czyli ponad 40% ogółu ludności. Już pod koniec 2016 r. niemal co czwarty Polak miał 65 lat lub więcej. To wielkie wyzwanie dla całego społeczeństwa wymagające wdrażania nowych i udoskonalania już istniejących narzędzi.

Bardzo ważne jest zapewnienie seniorom (szczególnie tym mniej samodzielny) łatwego dostępu do usług opiekuńczych, również tych specjalistycznych. Tu ogromną rolę odgrywa program „Opieka 75+”, czyli wspieranie samorządów gminnych w realizacji usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Co ważne, od nowego roku opieką będą mogły być osoby starsze również pozostające w rodzinach, a nie – tak jak dzisiaj – wyłącznie samotne. W programie będą mogły uczestniczyć również gminy, które świadczą usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze, poprzez spółdzielnie osób prawnych. W 2018 r., jak pokazują dane za I półrocze, do programu przystąpiło blisko 360 gmin z całej Polski, a środki przewidziane na ten cel to 57 mln zł.

Wyższe emerytury, niższe zagrożenie ubóstwem

W 2017 r. najniższa emerytura została podniesiona z 882,56 złotych do 1 tys. złotych – to wzrost o 13,3%. W mijającym 2018 r. renty i emerytury zostały podwyższone o 2,98%. Była to najwyższa waloryzacja w ciągu ostatnich pięciu lat. Przyszłoroczna waloryzacja będzie jeszcze wyższa – w 2019 r. świadczenia emerytalno-rentowe wzrosną o 3,26%, jednak nie mniej niż o 70 zł (oznacza to, że najniższe świadczenia zostaną podwyższone dwukrotnie – o 6,8 proc., a nie jak by to miało miejsce zgodnie ze wskaźnikiem na poziomie 3,26 proc.). MRPIPS gwarantuje podwyższenie najniższych świadczeń do 1100 zł w przypadku najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty rodzinnej i renty socjalnej oraz do 825 zł w przypadku najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Statystyki pokazują, że w ciągu ostatnich 3 lat poprawiła się sytuacja emerytów znajdujących się w najtrudniejszym położeniu życiowym. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2017 r. zmalał o 0,6 p. proc. w porównaniu do roku 2015 (z poziomu 5,0% do 4,4%).

W 2018 r. opracowano również program „Mama 4+”, czyli rodzicielskie świadczenie uzupełniające mające na celu uhonorowanie osób, które wychowały co najmniej czworo dzieci i z tytułu długoletniego zajmowania się dziećmi zrezygnowały z zatrudnienia lub go nie podjęły, a w efekcie nie wypracowały sobie najniższej emerytury.